

Europos Vadovų Tarybos narių Maltos deklaracija „Migracijos išorės aspektai: centrinės Viduržemio jūros regiono dalies maršruto problemos sprendimas“

1. Palankiai vertiname ir remiame pirmininkaujančios Maltos pastangas daryti pažangą įgyvendinant visus visapusiškos ES migracijos politikos elementus. Dar kartą patvirtiname savo pasiryžimą veikti visapusiškai gerbiant žmogaus teises, tarptautinę teisę ir Europos vertybes, kartu su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru (UNHCR) ir Tarptautine migracijos organizacija (TMO).
2. Vienas pagrindinių tvartos migracijos politikos elementų – užtikrinti veiksmingą mūsų išorės sienų kontrolę ir sustabdyti nelegalios migracijos į ES srautus. 2016 m. atvykusiųjų skaičius sumažėjo ir sudarė vieną trečdą 2015 m. skaičiaus. Per paskutinius keturis 2016 m. mėnesius atvykusiųjų rytinės Viduržemio jūros regiono dalies maršruto skaičius, palyginti su tuo pačiu ankstesnių metų laikotarpiu, sumažėjo 98 %, nors spaudimas išlieka. Tebesilaikome įsipareigojimų ES ir Turkijos pareiškimo atžvilgiu ir esame įsipareigoję visiškai bei nediskriminuojant įgyvendinti visus jo aspektus, taip pat toliau remti šalis, per kurias eina Vakarų Balkanų maršrutas.
3. Tačiau atvykusiųjų centrinės Viduržemio jūros regiono dalies maršruto skaičius 2016 m. siekė daugiau nei 181 000 asmenų, o žuvusių ar dingusių jūroje asmenų skaičius kiekvienais metais nuo 2013 m. pasiekdavo vis naują rekordinį dydį. Atsižvelgdami į tai, kad 2017 m. gyvybę prarado jau šimtai žmonių, ir į tai, kad artėja pavasaris, esame pasiryžę imtis papildomų veiksmų, kad smarkiai sumažintume migracijos srautus centrinės Viduržemio jūros regiono dalies maršruto ir sužlugdytume neteisėto žmonių gabenimo verslo modelį, kartu nepraradami budrumo rytinės Viduržemio jūros regiono dalies maršruto ir kitų maršrutų atžvilgiu. Suintensyvinsime savo darbą su Libija, kaip pagrindine išvykimo šalimi, taip pat su jos kaimyninėmis šalimis Šiaurės Afrikoje ir Užsachario regione.
4. Partnerystės modelis ir Valetos veiksmų planas sudarė mums sąlygas sustiprinti ilgalaikį bendradarbiavimą su keletu šalių partnerių, be kita ko, pagrindinių migracijos priežasčių klausimu, palaikant tarpusavio pasitikėjimu grindžiamą tvirtą partnerystę. Šis darbas jau duoda rezultatų ir bus vykdomas dar intensyviau. Tuo pat metu, atsižvelgiant į tai, kad būtina neatidėliotinai taisyti susidariusią padėtį, reikia skubiai imtis papildomų operatyvinių priemonių regioniniu lygmeniu, laikantis pragmatiško, lankstaus ir konkrečiai pritaikyto požūrio kiekvieno migracijos maršruto punkto atžvilgiu, įtraukiant visus su tokiu maršruto susijusius subjektus. Tokiomis aplinkybėmis palankiai vertiname bendrą Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės komunikatą „Migracija centrinės Viduržemio jūros regiono dalies maršruto. Srautų valdymas ir gyvybių gelbėjimas“.
5. Dabar kaip niekad svarbios pastangos stabilizuoti padėtį Libijoje, ir ES visomis išgalėmis prisidės prie šio tikslo įgyvendinimo. Libijos valdžios institucijoms itin svarbu stiprinti pajėgumus, kad jos įgytų sausumos ir jūrų sienų kontrolę ir kovotų su tranzito ir neteisėto žmonių gabenimo veikla. ES ir toliau yra įsipareigojusi siekti įtraukaus politinio sprendimo įgyvendinant Libijos politinį susitarimą ir remti prezidentinę tarybą bei Nacionalinę santarvės vyriausybę, remiamą Jungtinių Tautų. Be to, kai įmanoma, ES ir valstybės narės intensyvins bendradarbiavimą su Libijos regioninėmis bei vietos bendruomenėmis ir didins pagalbą joms, taip pat intensyvins bendradarbiavimą su šalyje veikiančiomis tarptautinėmis organizacijomis.
6. Pirmenybė bus teikiama šiems aspektams:
 - a. Libijos nacionalinės pakrančių apsaugos pajėgų ir kitų atitinkamų agentūrų personalo mokymui, jų aprūpinimui įranga ir paramai joms. Turi būti skubiai imtasi veiksmų rengiant papildomas ES mokymo programas tiek intensyvumo, tiek kiekio prasme, pradedant nuo operacijos SOPHIA jau vykdomų programų ir pasinaudojant jos patirtimi. Turi būti užtikrinta, kad šios veiklos finansavimas ir planavimas būtų tvarus ir nuspėjamas, be kita ko, pasitelkiant Viduržemio jūros regiono tinklą „Seahorse“;
 - b. tolesnėms pastangoms sužlugdyti neteisėto žmonių gabenimo verslo modelį vykdant aktyvesnius operatyvinius veiksmus, laikantis integruoto požūrio, apimančio Libiją, kitas šalis, per kurias eina maršrutas, ir atitinkamus tarptautinius partnerius, suinteresuotąsias valstybes nares, BSGP misijas ir operacijas, Europą ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas;

c. kai įmanoma, Libijos vietos bendruomenių, visų pirma pakrantės rajonuose ir prie Libijos sausumos sienų migracijos maršrutuose, vystymosi rėmimui, kad būtų pagerinta jų socialinė ir ekonominė padėtis ir sustiprintas jų, kaip priimančiųjų bendruomenių, atsparumas;

d. siekui kartu su UNHCR ir TMO užtikrinti Libijoje tinkamus priėmimo pajėgumus ir sąlygas migrantams;

e. paramai TMO, jai daug aktyviau vykdant remiamo savanoriško grįžimo veiklą;

f. migrantams Libijoje ir kilmės bei tranzito šalyse skirtų informacijos kampanijų ir informuojamojo darbo stiprinimui, bendradarbiaujant su vietos subjektais ir tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma siekiant kovoti su neteisėto žmonių gabenimo verslo modeliu;

g. pagalbai siekiant mažinti spaudimą Libijos sausumos sienoms, bendradarbiaujant tiek su Libijos valdžios institucijomis, tiek su visomis Libijos kaimyninėmis šalimis, be kita ko, remiant projektus, kuriais būtų didinami jų sienų valdymo pajėgumai;

h. neteisėto žmonių gabenimo veiklos alternatyvių maršrutų ir galimo jos nukreipimo kitais maršrutais stebėjimui, dedant bendras pastangas kartu su Libijos kaimyninėmis šalimis ir šalimis, kurioms taikomas partnerystės modelis, valstybės narėms ir visoms atitinkamoms ES agentūroms teikiant paramą, taip pat suteikiant galimybę naudotis visomis reikiamomis stebėjimo priemonėmis;

i. tolesniam atskirų valstybių narių, kurios tiesiogiai bendradarbiauja su Libija, pastangų ir iniciatyvų rėmimui; atsižvelgdama į tai, ES palankiai vertina susitarimo memorandumą, kurį 2017 m. vasario 2 d. pasirašė Italijos valdžios institucijos ir Prezidentinės tarybos Pirmininkas F. al-Serrajas, ir yra pasirengusi remti Italiją jai įgyvendinant šį memorandumą;

j. dialogo ir bendradarbiavimo migracijos klausimais su visomis Libijos kaimyninėmis šalimis stiprinimui, įskaitant geresnį operatyvų bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgomis išvykimo prevencijos ir grąžinimo valdymo srityse.

7. Šių tikslų įgyvendinimas turi būti remiamas reikiamais ištekliais. Laikydamosi Valetos veiksmų plano, Europos Sąjunga stiprina migracijos aspekto integravimą į savo teikiamą Afrikai skirtą oficialią paramą vystymuisi; šiuo finansiniu laikotarpiu ji sudaro 31 mlrd. eurų. Kai kurie iš pirmiau nurodytų veiksmų gali būti finansuojami pagal jau vykdomus projektus, visų pirma tam tikrais atvejais pagal projektus, finansuojamus ES pagalbos Afrikai patikos fondo lėšomis; pagal šį fondą sutelkta 1,8 mlrd. eurų iš ES biudžeto ir 152 mln. eurų iš valstybių narių įnašų. Palankiai vertiname Komisijos sprendimą, siekiant patenkinti labiausiai neatidėliotinus finansavimo poreikius šiuo metu ir visais 2017 m., pirmiausia sutelkti papildomą 200 milijonų eurų sumą šio fondo Šiaurės Afrikai skirtai daliai ir suteikti pirmenybę su Libija susijusiems migracijos srities projektams.

8. Toliau plėtosime išorės migracijos politiką, kad ji būtų atspari būsimoms krizėms. Nustatysime galimas kliūtis, pavyzdžiui, susijusias su sąlygomis, kurios turi būti įvykdytos grąžinimo srityje, ir sustiprinsime ES grąžinimo pajėgumus, laikydamiesi tarptautinės teisės. Palankiai vertiname tai, kad Komisija ketina netrukus pirmiausia pateikti atnaujintą veiksmų grąžinimo srityje planą ir gaires dėl operatyvesnio ES ir valstybių narių vykdomo grąžinimo ir veiksmingos readmisijos, remiantis galiojančiais acquis teisės aktais.

9. Susitariame veikti ryžtingai ir sparčiai, kad būtų pasiekti šioje deklaracijoje išdėstyti tikslai, ir raginame visus subjektus dirbti šiuo tikslu. Palankiai vertiname pirmininkaujančios Maltos ketinimą, glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija ir vyriausiąja įgaliotine, kuo skubiau pateikti Tarybai konkretų įgyvendinimo planą šiuo tikslu, tęsti darbą ir užtikrinti, kad būtų atidžiai stebimi rezultatai. Remdamasi pirmininkaujančios Maltos ataskaita, Europos Vadovų Taryba apžvelgs su bendru požūriu susijusių pažangą kovo ir birželio mėn. įvyksiančiuose susitikimuose.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press